

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2004. április 16.)

az Európai Unió Tanácsának kérésére az euróérmékhez hasonló érmekről és zsetonokról szóló tanácsi rendelet iránti ajánlásról

(COM(2004) 39 végleges)

(CON/2004/13)

(2004/C 134/07)

1. 2004. február 16-án az Európai Központi Bank (EKB) az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt az euróérmékhez hasonló érmekről és zsetonokról szóló tanácsi rendelet iránti javaslatról (a továbbiakban: rendelettervezet).
2. Az EKB-nak a vélemény meghozatalára szolgáló hatásköre az Európai Közösséget létrehozó szerződés 123. cikkének (4) bekezdésén alapszik. Az EKB eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban az EKB Kormányzótanácsa fogadta el ezt a véleményt.

meg fogja tiltani az olyan érmek és zsetonok előállítását és értékesítését, illetve értékesítési vagy egyéb kereskedelmi célból való importálását és forgalmazását, amelyek az euróérmékhez hasonló bizonyos vizuális tulajdonságokkal vagy meghatározott mérettel rendelkeznek. Az EKB osztja azt a megállapítást, hogy további, közösségi szintű cselekvések szükségesek ezen a területen, és üdvözli azt, hogy a Bizottság a rendeleti úton való szabályozás mellett döntött. Ez biztosítja a rendelettervezetben meghatározott védintézkedések harmonizált alkalmazását az Európai Unióban, és egyenlő versenyfeltételeket biztosít az érmek és zsetonok előállításával, forgalmazásával, importálásával vagy értékesítésével foglalkozó valamennyi gazdasági szereplő számára. Az EKB véleménye továbbá az, hogy az euróérmék mint fizetési eszközök sértetlenségének biztosítása céljából a rendelettervezet elfogadása megfelelő intézkedés.

Általános megállapítások

3. A Bizottság indoklása alapján a rendelettervezet szabályozza az „euró” és „eurócent” kifejezések, illetve az euró szimbólumnak az érmék megjelenésével és/vagy technikai tulajdonságaival rendelkező fémtárgyakon (érmek és zsetonok) való használatát, valamint meghatározza, hogy az érmeknek és zsetonoknak az euróérmékhez milyen szinten történő hasonlósága minősül tiltottnak. A rendelettervezet célja a lakosság védelme az euróérmékkel kapcsolatos csalásokkal és összetévesztésekkel szemben; a lakosság ugyanis azt hiheti, hogy az érmek és zsetonok törvényes fizetési eszköz státuszával rendelkeznek, ha azokon az „euró” vagy „eurócent” kifejezések, illetve az euró szimbólum látható, valamint az érmek és a zsetonok csalárd módon felhasználhatók az érmékkel működő berendezések használatánál, ha az érmek és zsetonok mérete és tulajdonságai hasonlóak az euróérmék méretéhez és tulajdonságaihoz. Ugyanakkor a rendelettervezet egyenlő versenyfeltételeket teremt az ilyen érmek és zsetonok előállítása területén. Az EKB egyetért a rendelettervezet alapját képező célkitűzésekkel, és osztja az érmeknek és a zsetonoknak az euróérmékhez való hasonlóságából eredő összetévesztések és/vagy csalások veszélyétől való félelmet.
4. Az EKB tudomásul veszi, hogy a rendelettervezet az euróérmékhez hasonló érmekről és zsetonokról szóló, 2002. augusztus 19-i 2002/664/EK bizottsági ajánlás⁽¹⁾ (a továbbiakban: ajánlás) 3. cikkének utolsó mondata szerinti bizottsági megállapítás eredménye, amely alapján a közösségi szinten további cselekvés szükséges. A rendelettervezet

Részletes megállapítások

5. A rendelettervezet fogalommeghatározásokkal kezdődik. Az EKB megállapítja, hogy a rendelettervezet 1. cikkének c) pontjában meghatározott „érmek és zsetonok” fogalom meghatározás találhatóbb, mint az ajánlás 1. cikkének c) pontjának fogalom meghatározása. Különösen azért, mert az új fogalom meghatározás nem terjed ki az érmeveréshez használt lapkákra. Továbbá, a fogalom meghatározás kiterjed most már azokra az érmekre és zsetonokra is, amelyek az euróérmék technikai tulajdonságaival rendelkeznek, és nemcsak azokra, amelyek euróérméknek látszanak. Ezzel összefüggésben az EKB üdvözli az „érmek és zsetonok” új fogalom meghatározásának pontosságát és tág alkalmazási lehetőségét, amely jobbiztonságot biztosít, és lehetővé teszi a rendelettervezet hatékony alkalmazását.
6. A kijelölt hatóságoknak a II. mellékletben található listájával kapcsolatban az EKB – bár elfogadja, hogy nagy valószínűséggel a kijelölt nemzeti hatóságok lesznek a tagállamok érmeverő hatóságai – úgy gondolja, hogy a tagállamoknak fontolóra kellene vennie más hatóságok kijelölését a rendelettervezet céljaira. Az EKB ezért azt javasolja, hogy a tagállamok „kijelölt hatóságait” csak a rendelettervezet elfogadását követően nevezzék meg.

(¹) HL L 225., 2002.8.22., 34. o.

7. Az EKB üdvözlöi a rendelettervezet 1. cikkének g) pontjában a „referenciasáv” fogalom meghatározását, amely a III. melléklet 1. szakaszában megadott jelentésre utal. Az 1. szakasz a) pontja az érmek és zsetonok méretének referenciasávját úgy határozza meg mint „az (átmérő referenciatartományán belüli) átmérő és a (peremmagasság referenciatartományán belüli) peremmagasság értékei közötti kombinációk”. Az 1. szakasz b) és c) pontjaiban található az „átmérő referenciatartomány” és a „peremmagasság referenciatartomány” technikai meghatározása. Az EKB úgy véli, hogy a „referenciasáv” fogalom meghatározása a rendelettervezetben javítja a jogbiztonságot a rendelettervezet alkalmazásakor, mivel az meghatározza az annak eldöntéséhez szükséges technikai tulajdonságokat, hogy egy érem vagy zseton tiltott-e, és ezzel lehetővé teszi a lakosság (különösen a gyártók és forgalmazók) számára, hogy tisztában legyenek az érmek és zsetonok előállításával és/vagy értékesítésével kapcsolatos jogszabályi kötelezettségekkel.
8. Az EKB üdvözlöi a rendelettervezet 2. cikkében meghatározott védintézkedéseket. Ezek abban az esetben alkalmazandók, amikor az érmek vagy zsetonok megjelenésük vagy méretük miatt összetéveszthetők az eredeti euróérmékkel. Az EKB figyelembe veszi különösen azt, hogy a 2. cikk a) és b) pontjai világos különbséget tesznek az „euró”, „eurócent” kifejezésekkel vagy az euró szimbólummal ellátott érmek vagy zsetonok és azon érmek vagy zsetonok között, amelyek pusztán a referenciasávba esnek, függetlenül attól, hogy szerepel-e rajtuk ilyen kifejezés vagy szimbólum. Ezzel összefüggésben az érmek és zsetonok mindkét csoportja előállításának és értékesítésének, illetve értékesítési vagy egyéb kereskedelmi célból történő importálásának és forgalmazásának tilalma elégségesnek tűnik ahhoz, hogy megelőzze a lakosság általi összetévesztés veszélyét. Az összetévesztés veszélyének megelőzésére vonatkozó ugyanezen megállapítások érvényesek a rendelettervezet 2. cikk c) pontjának az olyan érmek és zsetonok tilalmára, amelyek felületét úgy munkálták meg, hogy az „használt bármelyik nemzeti érmeoldalra vagy az euróérmék közös oldalára, illetve megegyezik a kéteurós érme peremkialakításával vagy ahhoz hasonló”. Az EKB mindazonáltal megjegyzi, hogy az ajánlás 2. cikkének b) pontjában található, az „euró szimbólumhoz hasonló szimbólum a névérték feltüntetésével” kifejezésre történő utalást nem vette át a rendelettervezet 2. cikke. Az EKB javasolja ezen utalás megtartását a rendelettervezetben, mivel az ilyen szimbólumok használata szintén megzavarhatja a lakosságot. Az EKB meg van arról győződve, hogy ez az utalás bővítené a védintézkedések hatályát és javítaná azok hatékonyságát.
9. A rendelettervezet 3. cikke kivételeket állapít meg a fent elemzett védintézkedések alól. Az EKB megállapítja, hogy ez a rendelkezés azokra az érmekre és zsetonokra terjed ki, amelyek nem lehet összetéveszteni az euróérmékkel vagy azért, mert méretük a referenciasávon kívül esik (bár szerepel rajtuk az „euró” vagy „eurócent” kifejezés vagy az euró szimbólum a névérték feltüntetése nélkül), vagy alakuk vagy összetételük miatt, amennyiben méretük a referenciasávon belül marad. Az EKB megérti, hogy nagyon csekély a veszélye az ilyen érmek és zsetonok összetévesztésének, és hogy azokat engedélyezni kell.
10. A rendelettervezet 4. cikke egy olyan kivételi rendszert határoz meg, amely alapján az érem vagy a zseton előállítása vagy első importálása szerinti tagállam kijelölt hatóságai, vagy harmadik országokból érkező kérelem esetén a Bizottság engedélyt adhatnak meghatározott tevékenységekre. Az EKB megjegyzi, hogy a 4. cikk (1) bekezdése alapján adott engedély lehetővé tenné az „euró” vagy „eurócent” kifejezések ellenőrzött körülmények közötti használatát, olyan esetekben, amikor nem áll fenn az összetévesztés veszélye. A 4. cikk (1) bekezdése azonban nem határoz meg egyedi kivételeket az euró szimbólum használatának engedélyezésére. Az EKB nem látja indokoltnak az euró szimbólum, illetve az „euró” és „eurócent” kifejezések használata közötti különbségtételt. Továbbá, a 4. cikk (1) cikkével kapcsolatban a Bizottság indoklása kifejezetten utal a 2. cikk a) bekezdésétől való egyedi eltérésre olyan esetekben, amikor, többek között, „az euró szimbólum ... használata célszerű”. Az EKB ezért azt javasolja, hogy utaljanak az euró szimbólumra a rendelettervezet 4. cikkének (1) bekezdésében. Az EKB szintén elfogadja, hogy az ilyen engedély megadásakor a tagállam érintett gazdasági szereplőjét világosan fel kell tüntetni az érmeken vagy a zsetonokon, valamint a „Nem törvényes fizetőeszköz” kifejezést az érem vagy a zseton elő- vagy hátoldalára rá kell nyomni. Ezzel összefüggésben az EKB azt ajánlja, hogy a 4. cikk (1) bekezdése utaljon a „Nem törvényes fizetőeszköz” szavak legkisebb betűnagyságára, mivel egy ilyen meghatározás hiányában fennáll annak a veszélye, hogy alig olvasható betűket fognak használni. Az EKB továbbá megállapítja, hogy a 4. cikk (2) cikke alapján adható engedélyek olyan érmeket és zsetonokat érintenek, amelyeknek mérete a referenciasávon belül marad, feltéve, hogy nem áll fenn az összetévesztés veszélye, és hogy az érmek és a zsetonok megfelelnek az átmérő és a peremmagasság kombinációinak, illetve az átmérő és a fémtulajdonságok kombinációinak. Az EKB nem él kifogással a rendelettervezet 4. cikkében meghatározott kivételi rendszer ellen, mivel az alapján engedélyezett érmeknek és zsetonoknak szigorú vizuális és fizikai követelményeknek kell megfelelniük, hogy ki lehessen zárni az esetleges összetévesztések veszélyét.

11. Az EKB tudomásul veszi, hogy a rendelettervezet 4. cikkének (3) bekezdése felhatalmazza esettől függően a kijelölt tagállami hatóságot vagy a Bizottságot annak eldöntésére, hogy az érme vagy zseton oldala hasonlít-e bármelyik nemzeti érmeoldalra vagy az euróérmék közös oldalára, illetve a kéteurós érme peremkialakítására. Bár üdvözli e rendelkezés tartalmát, az EKB fel szeretné hívni a Tanács figyelmét arra a tényre, hogy a rendelkezés nem állapít meg kivételt a rendelettervezet 2. cikkében meghatározott védintézkedések alól, hanem sokkal inkább szabályozási jogkört ad vagy a tagállamok hatóságainak vagy a Bizottságnak. A jogszabályi koherencia és a rendelettervezet alkalmazásával kapcsolatos jogbiztonság érdekében az EKB azt ajánlja, hogy a 4. cikk harmadik bekezdése kerüljön át a 2. cikkbe.
12. Az EKB tudomásul veszi, hogy a rendelettervezet 5. cikkének (2) bekezdése egy átmeneti rendelkezést tartalmaz, amely lehetővé teszi az olyan érmek és zsetonok legfeljebb 2012 végéig való használatát, amelyeket a rendelettervezet hatálybalépése előtt bocsátottak ki, és nem felelnek meg a rendelettervezet rendelkezéseinek. Az EKB elfogadja, hogy ez a rendelkezés szükséges az ilyen érmek és zsetonok tulajdonosai és/vagy birtokosai jogszerű elvárásainak védelméhez.
13. Az EKB tudomásul veszi, hogy a rendelettervezet 6. cikke arra kötelezi a tagállamokat, hogy 2005. január 1-jéig hatékony, arányos és kellőképpen elrettentő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket fogadjanak el a rendelettervezet rendelkezéseinek megszegése esetén alkalmazandó szankciókkal kapcsolatban. Az EKB üdvözli ezt a rendelkezést, mivel a szankciók jogszabályi keretének tagállami szinten való elfogadása vitathatatlanul szükséges ahhoz, hogy biztosítani lehessen a rendelettervezet rendelkezéseinek hatékony alkalmazását.

Kelt Frankfurtban, 2004. április 16-án.

Jean-Claude TRICHET
az EKB elnöke